

עין משפט
ורב מצוה

כב א מ"י מ"י מ"י מ"י
מסתיק הלה ד'
בב ב מ"י מ"י מ"י מ"י
ממח ב' ב'
מ"ד ג מ"י מ"י מ"י מ"י
מ"ד ד מ"י מ"י מ"י מ"י
מסתיק ל"ב:

שיטה מקובצת

שכל לוקין על לאו
שבכללות. לאו למעוטי
שמים דשאר ודבש כעין
אורי רבין ורמיהו כתיב
בראיה א"ר ג' דלא כתיב אלא
חר לאו תתירויב לא קרינן
בהו לאו שבכללות וברבי
אמרינן אלא אתערובת ונא
ומכשיל אלא אתערובת קאי
דלא כתיב בהר"א ג' א"א
דאורי חזא מימא ליקי. א"א
העלה התערובת לבדו
ואיכא דאמרי ב' ר' יוחנן כ"ב
דמורה מ"י כעין על לאו
שבכללות. ג' מכות. הלך
ליכא לחיובת על פחות
מכות ולרובא כי כל א"י
מכשיל הוה לאיסור
למימי דבי עירובת ונא
השליש ככות ולב"ב דלא
כעין שיעור שלם אנטרין
כל למימא [מ"ב]: [א] צמח
משמע עירובת [הקטרי]
דמורה עירובת שאור איכא
מחוק. פ' שמים דרע"ל
ויתבת דרע"ל נמחק. [א] ויתבת
דמורה דאמרי אין קומץ פחות
ממנה דאמרי אין קומץ לרבי
אלא כותי. [א] ורבי קרא. ע"ב
ביתוס. [ד] ק' ע"ב:
[א] ואיחיתוס [ורבנן] דלא
קרינן. ואתא נמחק.

נה: כל המנחות באות מצה פרק המישי מנחות

וית דלמא כי אתא קרא לרביי כותי ואע"פ שאין בו כדי קומץ וי"ל
דכרנא הוא דרביי דכל אתא לרבות חלי' שיעור על כרחי' י' הקטרה
פחות מכות ביון דכרנא ליה דיש קומץ פחות מנ' א' איתוס לא מני
לרביי כותי ומהכל מפקי טעמיהו ר' יהושע בן לוי ורבי יוחנן דפליגי
דהקטרי קומלה לעיל בהקומץ רב
(ד' טו): וחק' עג גב דלמירין פסק
הקומץ והמעלה [וחמיס דף קט: ו] ומימי
לה לעיל כפ"ק (דף י"ב): הקומץ
והקטרת שהקריב מנחת מהן כותי
בחוץ מיני אבל פחות מכות לא שאני
שאר דרבי קרא א' ומימי כההיא
דהקטרי קומלה פעמים ליכא קרא
ומשנינן לה הקטרה ושמה שאני התם
דהקטרי הכל ולפי טעם זה מנח' דלמיר
דלח' הקטרה ומדע דהא להקטרי
כחלי זית חת כפ"ק [ולפי י"ב]: דלא הוי

פיוגל ומימי יש לחלק משום דגבי פיוגל אימאש אכילת מונח לאכילת
אדם כדדרשינן אם האכל יחלק ועוד וי"ל דגבי הקטרת חוץ בעינן כותי
טפי לכולי עלמא: **המקרה** משאר ומדבש ע"ג הטיבה בוי.
פ"י בקוטרם שיערין וחד לוקה ארבע מלכות וקשה היכי לוקי משום
שאר ומשום דבש כיון דלאו בעין יניחו ואם הם בעין מאי עירובין
איכא וקת"ה הוה נראה לפרש של אחד לבדו ואשאר לתרויה לוקה
משום שאור ומשום כי כל שאור ואדבש לחודיה לוקה משום דבש וכל דבש
בין מעורבין שנין ומימי לא יתכן כלל לפרש בן מדלח' קאמר המעלה שאור על גבי המונח
לוקה שמים דבש לוקה שמים שאור ודבש לוקה ד' כעין ההיא שיטה דסוף המקבל (ב"מ דף קטו):
ורחיס ורובן וכן גבי ז' ומרנן דגמיר כפ' ג' מינין (דף נ"ח): ועוד כיון דכי כל אתא לתערובת לא לוקי אשאר כדלמיר בסוף המקבל (ב"מ דף קטו):
דלחיס ורובן לא לוקי משום כי נפש הוא חובל הואיל ולדברים אחרים הוא דלחיס ועד כאן לא פליג רב הונא אלא משום דכי נפש הוא חובל
משמע נמי רחיס כמו שאר דברים אבל הכא כי כל לא אתא אלא לעירובין ולחודיה ונראה לפרש דמיירי שמעלה שאור בפני עצמו ודבש בפני
עצמו ושאר ודבש מעורבין יחד והעלה שלשמן נכת אתא דלשאר ודבש דבעיניה לוקה שמים (ו' ו"א"ת) [ועל] עירובין שמים חזא משום עירובי
שאר וחדא משום עירובי דבש ואע"ג דלא כתיב בדבש כי כל וי"ו דוכל דבש מוסיף לענין ראשון: **א"י** ארזין ע"ג א"ו שבכללות. עירובי
שאר ועירובי דבש דנפקי מן כל חשיב לאו שבכללות וכן לאו דכי אש זרעית כל דבר שאינו זלי אש כגון נא ומנושל וכן מכל אשר
יעשה מגופן היין דגבי ז' ומרנן וכן כי נפש הוא חובל דגבי ריחיים ורובן אבל שאור ודבש גופייהו ואע"ג דחד לאו כתיב אתרויהו לא חשיב לאו
שבכללות וכן ז' ומרנן (במדבר ו') ונא ומנושל (שמות י') ורחיס ורובן (דברים ד') דלאו דידהו אבל חד וחד קא מהדר ואי"ת ולר' אישיה דעבי
ז' ונא לוקי (ב"מ דף נ"ג): דלא לחיובת נחל לחודיה וי"ל דשאר ודבש ונא ומנושל כתיב בהו ממנו דכתיב וימיר נמי מדמתיב ממחיסים
ועד ז' ולא כתיב חרננים וזו ומימי קשה מנא ומנושל דממנו דכתיב בהו אפסח קאי וריחיים ורובן ז' מדלח' קרינא ורובן כחוק ואי"ת ואמאי
מתיב מתי הא למירין בסוף גיד השנה (סו"ט דף ק"ג): גבי בשר מן החי ובשר מן הטיהפה דלא מתיב אלא חזא משום דמחד לאו נפקי וי"ל
כיון שהאיסורים מפורשים בפסוק קאי הלאו על כל אחד ואחד על ז' ועל הרצון וכן כולן כמו (ויקרא כ"א) אלמנה וגרושה וחללה וזונה שאם עשאן
כולן חייב על כל אחת ואחת משום דלא יתק קאי לכל חד וחד ולא מתיב מן המירין קאי לתק כפ' עשרה ויחסין (קדושין דף ע"ו): אלא משום דגוף אחד
הוא וכן פ"י כפ' בתרא דמכות (דף י"ג): כפ' מעשר דגן מירוש ויחא דכור בקר וזאן וציתורים אע"ג דכולהו נחד לאו כתיב לוקי אבל חד
וחד דכיון דמפורשים וכמוזים בפסוק לא תוכל לאכול אכולהו קאי אבל בשר מן החי ומן הטיהפה אינם מפורשים בפסוק כדריא דנימא לא תאכלו
קאי אבל חד וחד ואי"ת ומה בין ז' ומרנן נא ומנושל ריחיים ורובן שאור ודבש אלמנה וגרושה וחללה וזונה דמייב על כל אחת ואחת ואילו חלב
שור וכבש ועו אינו חייב אלא אחת כדאי" כפ"ק דכריתות (דף ד') אלמא מיקרי לאו שבכללות וכן לחם קלי וכרמל וכל מעשר דגן מירוש ויחא
דלא לוקי אלא חד ז' ולא לחיובת נחל לחודיה וי"ל דזו ומרנן שמי שמות יניחו וכן שאור ודבש וכן כולם מדע דכי אחי לאתרויהו כדל' לרובין לא אחד
כשמו אבל חלב שור וכבש ועו שם חלב הוא וכן לחם קלי וכרמל שם חדש הוא וכן מעשר: **איכא** דאמרי חזא מיהא א"י. כי הך סוגיא
איכא בסוף המקבל (ב"מ דף קטו): ובסוף כל שעה (פסחים דף מ"א): אבל נא לוקה שמים משום נא ומשום כי אש זלי אש מנושל לוקה שמים משום
מנושל ומשום כי אש זלי אש נא ומנושל לוקה שלם משום נא ומשום מנושל ומשום כי אש זלי אש אצ"י אמר אין לוקין על לאוין שבכללות איכא
דלמרי חזא מיהא לוקי ופי' שם בקוטרם כגון ח' ובמתי' (וי' טבריא) (א"י) חייב משום כי אש זלי אש וקשה לר"ת דהתם מניא לעיל יבול אבל כות
מי יחא חייב מ"ל אל מכלנו ממנו לא ובשל נא ובשל אמריי לך ונא מי יבול יחא מותר מ"ל כי אש זלי אש אלמא משמע דליקורא איכא מלקת
ליכא עוד אמרינן בסוף המקבל (ב"מ דף קטו): גבי פלוגתא דרב הונא ורב יהודה דחובל ריחיים ורובן אמר לך רבא אגא דלמרי אפילו (א' לרבנן)
(לרבי יהודה) דלא לוקי ריחיים וארבע משום כי נפש הוא חובל עד כאן לא קאמר רב יהודה התם אלא דכי נפש הוא חובל לרביי אחרים הוא
דלמא אבל הכא כי אש זלי אש למאי אתא ופי' כפ' הקוטרם הא אצטרך לחי ונחמי טבריא ומפרש ר"ת הכי אבל נא לוקה שמים אם התרו
בו משום כי אש זלי אש מנושל לוקה שמים אם התרו בו משום מנושל ומשום כ"א זלי אש נא ומנושל לוקה שלם אם התרו בו משום
שלשן ואצ"י אמר דתמי לא לוקי אש התרו בו משום כי אש זלי אש או משום מנושל ומשום זלי אש לוקי כי אש משום כי זלי אש
אבל אם לא התרו בו אלא משום כ"א זלי אש לוקי חזא משום כ"א זלי אש אבל בחי וחמי טבריא לא לוקי משום זלי אש דלא קאי כי אש זלי אש
אלא אהנהו דמתיב בקרא כהדיא ואי"ת אמאי לא נוקמה לחי וחמי טבריא כמו כי נפש הוא חובל דמוקמינן לשאר דברים וי"ל דהתם אי הוה
כתיב לא תחובל ריחיים ורובן כי אש דברים שאין עושין בהן חיי נפש הוה דמי להאי דהוה משמע עיקר כי אש לא נכתב אלא לרביי שלמעלה
ולאו למימר דקאי חלפי כפיה אבל כי נפש הוא חובל משמע מילתא דחפי נפשה טפי והלכך מוקמינן ליה לרביי אחרים השתא הך משמעתי
לא תתכן לפרש כשע"ת ר"ת לגמרי דהא במקטרי שאור ועירובין שאור בפני עצמו (א' ועירובין מייירי כפרישית לעיל ואם התרו בו משום שאור
ומשום עירובי שאור אמאי לא לוקי תרתי כי היכי דכי אתרו זיה משום עירובי שאור לחודיה דלוקי אלא יש לפרש דתמי לא לוקי דקאמר
אעירובי שאור ועירובי דבש קאי דלא לוקי אתרויהו אלא חזא אבל קשה מההיא דמיר פ"ג' מינין (דף נ"ח): דהא אצטרך מכל אשר יעשה מגופן
היין לשאר דברים כגון עלין ולבזין וכן הבינים ואי"ת (א' [אם] אתא דרבא כרב יהודה כי היכי דלא לוקי ריחיים וארבע משום כי נפש הוא חובל
הואיל ו' ולרביי אחרים אתא לא לילקין נמי אזו ומרנן משום דכל אשר יעשה מגופן היין דהא אתא נמי לשאר דברים: **ואיכא** דאמרי
חזא נמי א"א א"י. כן וצ"פ המקבל (ב"מ דף קטו): ובפרק כל שעה (פסחים דף מ"א): השיטה שיש אבל בגמיר פרק ג' מינין (דף נ"ח): אהדיא דזו
ומרנן מיימי כפ' כל שעה (פסחים דף מ"א): אימא התם איפכא דאצ"י אמר לוקה ורובא אמר אינו לוקה על לאו שבכללות והוא כמו איכא דלמרי
(י' [נהבא]) שאינו לוקה אפילו אחת ויש כיוצא בה הרבה כה"ש סוגיות הפוכות כההיא פירקא גופיה בסופו היא דמיר ממורט (ג' דף מ"ג): וההיא
דכותי די וכוון רגל ומתרייהו איפכא כיומא בשליה אויזאו לו (דף ס"א): וכן כפ' קמא דכריתות (דף ג'). פלוגתא (א' לרבנן) ורב סקלד כע"פיה מיה
ואיפכא כפ"ק דמורה (דף א'): וההיא דלח' ארמא לא לא ארמא דפליגי רב הונא ורב אלח' בר אבהו דפרק המירי (בבבבב) דף נ"א: ובפרק
בתרא דנדרים (דף ס"א): איפכא וההיא דריש שאין מוכיחות כפ"ק דנדרים (דף ה'): ואיפכא כפ' בתרא דמיר (דף ס"ב): ע"ש וההיא דנרנבו ולבסוף
נעבדו דפרק אין מעמידין (ע"י דף ד'). ובתמורה כפ' כל האסורין (דף ל': ע"ש) וההיא דמני אבוי דר' אבין דהמירין (ע"י דף ג'). ובגמול
בתרא (ב"מ דף ק"י): ועוד כמה סוגיות הפוכות כי ההיא דתמנה זו מנוטלת היא מיבטל אי אפסי בה כפ' בתרא דכריתות (דף כד') ובגיטין
בריש (דף ג'). וההיא דרב פפא דהלכתא מילה על פה דסוף גט פשוט (ב"ב דף קע"ג) ובפ"ק דקדושין (דף י"ג): וההיא דלכלה
ערלה שביעית וכלאים הרי זו חזקה כפ' האשה שנפלו (בבבבב) דף ס"ב): ובמכות כפ' (א' וההיא דממורת לו מה דרך בגלי דפרק
בתרא דמיר (דף ס"ב): ובפ' כולד לולין (פסחים דף ס"א): וההיא דפירורין שאין בהן כותי אסור לאצדן ביד כסוף נעטל (שבת דף קמ"ג) ובכריתות כריש
אלו דברים (דף ג'): מותר וההיא דגבי עולה ואמרינן מלטרפין כפ' השוחט והמעלה (וחמיס דף קט): ובמעילה דפרק קדשי מונח (דף ט"ו): (א' :
ונתת

מסורת הש"ס

(א) פסחים מד. ניר לו. לעיל
כ"ג. (ב) ג"י הכ"מ חמ"ה א"י
לוקה סי' רבא אמר אין לוקין
על לאו שבכללות ועי' פ"י כפ"ד
על הלויין בפסחים מ"א.
(ג) פסחים מ"א: (ד) ניר לו:
כ"מ קטו: מסתיקין סג.
תמורה ז': בימות ג' ה'.
(ה) [ומדבר ו'] ה' י"ג בשאר
ועירובין תמיר מתי והמקטרי
כ"י. (ו) משמעתי מניה ז"ק.
(ז) ויקרא כ"א. (ח) ז"ק.
(ט) [וגביס ה'] א' דת וי"ב
(י) הקטרה פחות מכות על
כיון דפי' י' קומץ פחות מ' ו'
וחמיס דל"ב' לא מני נחמיס
אלא כתיב י' קומלה פעמים
לעיל ז"ק. (כ) ויחא חזא
ומשמעתי ז"ק. (כ"א) שמים ונא
ז"ק. (כ"ב) [וכריתות
(כ"ג) עכ"ל] חייב כי אש משום
זלי. (כ"ד) ז"ק. (כ"ה) ז"ק. (כ"ו)
משום מנושל אבל ז"ק. (כ"ז)
ז"ק ועירובין כפ"י שמו מתי.
(כ"ח) [וכי כפ"י כפ"י כפ"י
דף קטו ע"ג ד"ה אמר לך רבא
דמייסי קריא ז"י. (כ"ט) ז"ק.
(ל) ז"ל דרבא. (מ) [ועי' פ"י כפ"י
נ"ה מנ: ד"ה אמר רבא וחמיס
מסתיקין ע"ג ד"ה הכריתות]

הגהות הב"ח

(א) י"ב ד"ה איכא לחמי
וכי ועירובין מלטרפין
משאר מינים והמקטרי

מוסף רש"י

אין לוקין על לאו
מכה חסורית ל"ח כ"ה
לאו חז' וי"ו: ה"ה.

רבינו גרשום

ורבא אמר אין לי אלא
קומץ ולא אמר אין לי אלא
כותי כפר ואין קומץ פחות
מ' ויתוס חז' קומץ סנין
מולא אמר חז' וית קסבר
דאין הקטרה פחותה מכות
עירובי כיון דמקטרי
לכותי: העלה בית משאר
ומדבש: על לאו שבכללות
חד לאו הוא לא הקטרי
ובכלו לאו שאור ודבש
ועירובין: